

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, XXX
[...] (2023) XXX final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

Izvješće građana i građanki

priložen dokumentu

Prijedlog preporuke Vijeća

„Europa u pokretu” – prilike za mobilnost u svrhu učenja za sve

{COM(2023) 719 final} - {SWD(2023) 719 final}

1. Uvod.....	2
2. Izvješće s panela građana i građanki o mobilnosti u svrhu učenja u organizaciji Europske komisije	3
2.1. Panel	3
2.2. Preporuke	3
2.3. Sljedeći koraci	4
Prilog 1.: Konačne preporuke Europskog panela građana i građanki o mobilnosti u svrhu učenja	6

1. UVOD

Ovaj radni dokument službi Komisije priložen je Komisijinu Prijedlogu preporuke Vijeća „Europa u pokretu’ – prilike za mobilnost u svrhu učenja za sve” i sadržava izvješće s panela građana i građanki o mobilnosti u svrhu učenja koji je organizirala Europska komisija. U prilogu se navodi konačna 21 preporuka proizašla iz rada panela građana i građanki.

2. IZVJEŠĆE S PANELA GRAĐANA I GRAĐANKI O MOBILNOSTI U SVRHU UČENJA U ORGANIZACIJI EUROPSKE KOMISIJE

Nadovezujući se na konačne preporuke Konferencije o budućnosti Europe Komisija se u svojoj komunikaciji „Provođenje vizije u djelo” od 17. lipnja 2022. obvezala omogućiti panelima građana i građanki da raspravljaju i daju preporuke prije iznošenja određenih ključnih prijedloga politika.

Treći od tih **panela građana i građanki nove generacije**¹ održan je od 5. ožujka do 30. travnja 2023. u organizaciji Glavne uprave za obrazovanje, mlade, sport i kulturu, Glavne uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost i Glavne uprave za komunikaciju na temu **mobilnosti u svrhu učenja**.

Panel je sazvan u kontekstu pripremnog rada na **prijedlogu preporuke Vijeća o mobilnosti u svrhu učenja, kako bi se Komisija upoznala sa stajalištem građana i građanki** i dobila njihove preporuke.

2.1. Panel

U panelu je **sudjelovalo** 142 nasumično odabranih građana i građanki koji su odražavali raznolikost EU-a u pogledu dobi, spola, socioekonomskog statusa, obrazovanja i zemljopisnih obilježja (državljanstvo i stanovanje na selu ili u gradu). Sastajali su se tri vikenda kako bi sastavili preporuke o tome što Europska unija može učiniti kako bi prilike za mobilnost u svrhu učenja bile dostupne svima.

Pomagali su im profesionalni moderator i facilitator, stručnjaci Komisije i povjerenstvo za znanje u kojem su sudjelovali vanjski stručnjaci.

Rasprave panela bile su usmjerene na utvrđivanje ciljnih skupina za mobilnost u svrhu učenja kao i na izazove i prepreke za pristup mobilnosti u svrhu učenja. Ideje i mišljenja koja su građani i građanke razmijenili o tome kako prevladati te prepreke objedinjeni su u konačnim preporukama.

2.2. Preporuke

Na tri zasjedanja na panelu o mobilnosti u svrhu učenja građani su pokazali **visoku razinu predanosti i angažmana** u izradi preporuka o tome kako učiniti da prilike za mobilnost u svrhu učenja budu dostupne svima. Stručnjacima su postavili mnogo pitanja kako bi bolje razumjeli kako djeluju postojeći sustavi mobilnosti u svrhu učenja, osobito program Erasmus+, te koje su ključne prepreke i čimbenici koji omogućuju mobilnost u svrhu učenja. Između zasjedanja mnogi su građani i građanke dodatno istražili temu mobilnosti u svrhu učenja, među ostalim stupanjem u kontakt sa svojim lokalnim zajednicama, školama i drugim obrazovnim ustanovama.

U 21 preporuci koja je proizašla iz panela, i navedena je u Prilogu, sveobuhvatno se pristupa promicanju mobilnosti u svrhu učenja koje provode države članice i Komisija. U pet preporuka naglašava se važnost **uključivog sustava obrazovanja i osposobljavanja** i potreba da svi dionici daju svoj doprinos kako bi svi mogli uživati u prednostima Europe bez granica, bez obzira na dob, stupanj obrazovanja, podrijetlo i financijske mogućnosti. Prilagođene mjere

¹ Druga dva panela građana i građanki održala su se 2023. na temu rasipanja hrane i virtualnih svjetova.

uključivanja smatraju se ključnim čimbenikom koji omogućuje **raširenije i raznolikije sudjelovanje** u programima za mobilnost u svrhu učenja.

Tijekom rasprava građani i građanke naglasili su nedostatak znanja, posebno među odraslim učenicima i učenicima u nepovoljnom položaju, o postojećim prilikama za mobilnost u svrhu učenja koje su im dostupne. Stoga se u pet preporuka naglašava važnost **dopiranja do učenika svih dobnih skupina i davanja ciljanih informacija** na razinama koje su im najbliže, što se odnosi i na učenike u nepovoljnom položaju. Četiri preporuke daju veliku važnost i poboljšanju **učenja jezika**, među ostalim korištenjem novih tehnologija, kao ključnom čimbeniku koji omogućuje mobilnost u svrhu učenja.

Tri preporuke odnose se na **mobilnost u svrhu učenja za zaposlenike**, a preostale četiri preporuke bave se priznavanjem **uloge obrazovnih djelatnika** u organiziranju mobilnosti u svrhu učenja; **boljom integracijom sektora strukovnog obrazovanja i osposobljavanja** u EU-u; **zelenijom mobilnosti u svrhu učenja** i **ravnomjernijom raspodjelom odredišta za mobilnost u svrhu učenja**.

2.3. Sljedeći koraci

Komisija u **prijedlogu preporuke Vijeća uzima u obzir preporuke** panela građana i građanki i nastoji **proširiti obuhvat prilika za mobilnost u svrhu učenja** na učenike, obrazovne djelatnike i osoblje svih dobnih skupina u odgoju i općem obrazovanju, u razmjenama mladih, u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, u visokom obrazovanju i u obrazovanju odraslih te olakšati njihov prelazak na tržište rada i mobilnost u okviru rada. U prijedlogu se ujedno **posebno vodi računa o uključivoj mobilnosti**. On je stoga dobro usklađen s preporukama građana i građanki, a posebno s onima o proširenju prilika za mobilnost u svrhu učenja na osobe svih dobnih skupina i socioekonomskih statusa, o promicanju nediskriminacije i o pružanju prilagođene financijske potpore. Budući da su u okviru programa Erasmus+ već dostupne prilike za mobilnost u svrhu učenja za ove skupine, kao i prilagođene mjere uključivanja za osobe s manje mogućnosti, Komisija u tom prijedlogu nastoji ponuditi još više prilika za sve učenike unutar širokog spektra prekograničnih sustava mobilnosti u svrhu učenja.

Komisija u prijedlogu naglašava i važnost **poboljšanja učenja jezika** na svim razinama obrazovanja i osposobljavanja kako bi se omogućilo korištenje prilika za mobilnost u svrhu učenja. Na taj način uzima u obzir preporuke panela građana i građanki o višjezičnom životu u Europi.

Komisija isto tako želi ukazati na važnost **davanja ciljanih i pravovremenih informacija**, što su preporučili građani i građanke, među ostalim poticanjem država članica da uvedu promotore za mobilnost u svrhu učenja. Prijedlog je stoga dobro usklađen s preporukama građana i građanki o informacijskim centrima i uslugama, o ambasadorima za mobilniju Europu i o mentorima za dobrodošlicu u zemlju odredišta.

U skladu s preporukama panela građana i građanki o priznavanju uloge obrazovnih djelatnika u mobilnosti u svrhu učenja Komisija namjerava **promicati i nagrađivati rad osoblja koje priprema i provodi projekte mobilnosti u svrhu učenja**. U prijedlogu se ujedno nastoji **učiniti mobilnost u svrhu učenja ekološki održivijom**, među ostalim poticanjem država članica da putovanje održivijim prijevoznim sredstvima od i do odredišta mobilnosti u svrhu učenja i tijekom razdoblja mobilnosti učine sastavnim dijelom iskustva mobilnosti u svrhu učenja.

Isto tako dio preporuka panela već se barem djelomično provodi **u okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2021.–2027. i drugih programa EU-a**. Na primjer, kad je riječ o

preporuci o omogućivanju mobilnosti u svrhu učenja za obitelji, neke nacionalne agencije za program Erasmus+ predviđaju dodatak financijskoj potpori za osobne potrebe za studente s djecom. **Jezična podrška na internetu** dostupna je svim sudionicima mobilnosti u okviru programa Erasmus+ i Europske snage solidarnosti. **Inicijativa ALMA** koju financira Europski socijalni fond plus pruža **iskustvo nadziranog rada u drugoj državi članici EU-a** mladima u nepovoljnom položaju u dobi od 18 do 29 godina.

Komisija planira 30. studenog **u okviru sastanka na visokoj razini o obrazovanju organizirati okupljanje građana i građanki koji su sudjelovali u panelu kako bi im prenijela povratne informacije o provedbi njihovih preporuka.**

**PRILOG 1.: KONAČNE PREPORUKE EUROPSKOG PANELA GRAĐANA I GRAĐANKI O
MOBILNOSTI U SVRHU UČENJA**

Izjava o odricanju od odgovornosti: Stajališta iznesena u ovom izvješću nisu stajališta Europske komisije već građana i građanki koji su sudjelovali u panelu. Ne mogu se ni u kojim okolnostima smatrati službenim stajalištem Komisije ili njezinih službi.

Preporuka 1

Jezik sporazumijevanja (lingua franca) kao sredstvo za mobilnost u svrhu učenja

Kao jezik sporazumijevanja u EU-u proširio se engleski. On je jednostavno i uobičajeno sredstvo komunikacije. EU bi stoga trebao preporučiti da se u državama članicama engleski poučava kao prvi strani jezik te ih potaknuti da uspostave, subvencioniraju i financiraju programe za one koji ga žele učiti. Te bi programe trebalo podupirati i u školama, ali i izvan škola. Trebalo bi nuditi povoljne izvanškolske tečajeve engleskog jezika namijenjene osobama svih dobnih skupina. Program treba imati dobru promidžbu i motivirati ljude na učenje engleskoga.

Obrazloženje

Zajednički jezik sporazumijevanja olakšava komunikaciju među narodima i kulturama. To nije u raskoraku s idejom višejezične Europe. Engleski se lako uči i već je široko rasprostranjen, osobito među mladima.

Preporuka 2

Višejezičan život u Europi

EU se odlikuje po brojnim jezicima koji se u njemu govore. Učenje jezika širi vidike, stoga preporučujemo da se podupiru višenacionalni i višejezični projekti, ne samo u školama nego i izvan njih. To se može provesti tako što će se podupirati razmjene, posebno nastavnika i pripravnika. Ljude treba poticati na mobilnost u svrhu učenja. Takvi projekti trebaju biti usmjereni na sudionike razmjene, osobito na nastavnike i pripravnike koji imaju koristi od mobilnosti u svrhu učenja. Jedan od načina motiviranja ljudi na učenje jezika jest dodjela financijskih sredstava EU-a. Potrebno je bolje informirati javnost o postojećim i mogućim projektima te ih bolje oglašavati.

Obrazloženje

Nastavnici bi trebali moći proširiti svoje vidike kroz iskustvo mobilnosti u svrhu učenja i podijeliti to iskustvo kad se vrate u svoje škole. Sudjelovanje u mobilnosti u svrhu učenja stvara čvrst temelj za učenje jezika. Znanje više jezika olakšava upoznavanje različitih zemalja i kultura i povećava vjerojatnost da sudionici dožive raznolikost Europe. Povoljni i lako dostupni programi mogu pomoći osobama svih dobnih skupina da nauče više jezika i motivirati ih na učenje.

Preporuka 3

Proširenje postojećih programa mobilnosti u svrhu učenja za osobe svih dobnih skupina i socioekonomskih slojeva

Preporučujemo da EU izradi okvir za programe mobilnosti u svrhu učenja koji obuhvaća osobe svih dobnih skupina. Taj okvir može biti usmjeren na osobe ili skupine koje zanima mobilnost u svrhu učenja, ali nisu dio službene institucije. Obuhvaća, na primjer, nezaposlene osobe, osobe koje traže posao ili osobe nižeg socioekonomskog statusa, ali ne bi trebao biti ograničen na te skupine.

Postojeće programe, na primjer Europske snage solidarnosti ili inicijativu DiscoverEU, trebalo bi proširiti na osobe svih dobnih skupina i promicati na platformi. Za sudionike mobilnosti u svrhu učenja najbolje bi bilo da borave u privatnom smještaju. Tako će troškovi ostati niski, a postići će se veća povezanost i bolje razumijevanje stranih kultura i jezika. Svi bi se građani EU-a trebali moći prijaviti za taj program. Trebali bi se moći prijaviti na pojedinačnoj osnovi i jasno navesti svoje ciljeve učenja.

Obrazloženje

Na taj se način u svim slojevima društva jačaju europski identitet te zajedničke norme i vrijednosti. Osobito bi osobe koje zbog svojeg podrijetla nisu baš imale potporu obitelji ili društva mogle sudjelovanjem u proširenom programu doživjeti međukulturnu bliskost i bolje međukulturno razumijevanje.

Preporuka 4

Promicanje bolje integracije sektora strukovnog osposobljavanja u EU-u

Preporučujemo da Europska unija stvori bolji sustav poticaja za dionike u sektoru strukovnog osposobljavanja radi promicanja znanja o postojećim prilikama i pristupa njima. Ti su dionici strukovne škole, pripravnici, udruge obrtnika i sektorska tijela kao što su nacionalne gospodarske i industrijske komore.

Radi uspostave boljeg sustava poticaja postojeći centri strukovne izvrsnosti trebali bi biti vidljiviji i više promicati mobilnost u svrhu učenja. Prethodno navedeni dionici trebali bi stvoriti integriraniju mrežu kako bi se smanjile prepreke za pristup strukovnom osposobljavanju i poboljšala njegova kvaliteta.

Obrazloženje

Htjeli bismo poboljšati kvalitetu europskog strukovnog osposobljavanja, osobito u ključnim prioritetnim područjima kao što su zelena preobrazba, IT sigurnost, komunalne usluge i zdravstvena zaštita. Uspostavljanjem fiksne i praktičnije mreže i mala poduzeća imala bi bolji pristup mobilnosti u svrhu učenja. Osim toga, time bi se poticala kvaliteta strukovnog osposobljavanja. Štoviše, provedbom ove preporuke podigla bi se opća razina skupa vještina u EU-u i stvorio određeni oblik priljeva mozgova u državama članicama.

Preporuka 5

Omogućivanje mobilnosti u svrhu učenja za obitelji

Preporučujemo da EU uspostavi pilot-program za međugeneracijsku mobilnost u svrhu učenja kojim se nekolicini članova obitelji omogućuje zajedničko sudjelovanje u mobilnosti, pri čemu se uzimaju u obzir različiti oblici obitelji.

Preporučujemo da se novi pilot-projekt u kojem će se uzeti u obzir osobe s djecom po mogućnosti pokrene u okviru postojećeg programa. Pilot-projekt trebalo bi ocijeniti prema troškovnoj učinkovitosti kako bi se odlučilo je li ga potrebno proširiti.

Obrazloženje

Tom se mjerom potiče međugeneracijski dijalog u EU-u okviru programâ mobilnosti. Osim toga, olakšava se pristup mobilnosti osobama s malom djecom. Ovo rješenje pruža mogućnost uključivanja školske djece i roditelja u mobilnost: djeca bi mogla pohađati školu, a roditelji sudjelovati u obrazovanju odraslih.

Preporuka 6

Program EU-a za promicanje hibridnih modela mobilnosti u svrhu učenja za zaposlenike

Preporučujemo razvoj programa EU-a za promicanje hibridnih modela mobilnosti u svrhu učenja za zaposlenike.

Zaposlenici mogu u okviru programa pohađati tečajeve iz raznih područja, a trebali bi ih dovršiti u roku od najviše šest mjeseci. Tečajevi mogu biti povezani samo s učenjem jezika, ali i s temama koje se odnose na zanimanja zaposlenika. Na takvim tečajevima zaposlenici mogu postići višu razinu stručnosti u odabranom zanimanju i steći praktična iskustva. Zaposlenici mogu jedan dio osposobljavanja završiti na internetu, a drugi u inozemstvu. Kako bi to ostvarili, odlaze u obrazovne ustanove u inozemstvo, npr. sveučilišta, više škole ili centre za strukovno osposobljavanje (ovisno o tome koje ustanove postoje u kojoj zemlji). Poslodavac mora zaposleniku dati dopust za razdoblje boravka u inozemstvu i za određeno vrijeme tijekom internetskog tečaja. Zaposleniku mora biti osigurano radno mjesto kad se vrati, ali mu poslodavac za to vrijeme ne mora isplaćivati plaću. Umjesto toga, troškovi života u inozemstvu moraju se pokriti sredstvima EU-a. To treba obuhvaćati i zdravstveno i socijalno osiguranje.

Obrazloženje

Kad zaposlenici stječu iskustvo u inozemstvu, svi su na dobitku: zaposlenik dobiva mogućnost osobnog i profesionalnog razvoja, a poslodavac visokokvalificiranog zaposlenika kad se vrati. Osim toga, zaposlenici svojim iskustvom iz inozemstva koriste društvima tako što prenose svoje znanje kolegama, npr. u obliku osposobljavanja.

Ključno je nuditi hibridne modele. Često je slučaj da zaposlene osobe ili osobe s djecom mogu ići u inozemstvo samo na ograničeno vrijeme. Potrebna im je fleksibilnost hibridnih modela. Osim toga, dopust koji poslodavci moraju dati zaposlenicima je kraći ako dio izobrazbe mogu odraditi na internetu.

Za taj određeni program ne bismo preporučili izravne razmjene zaposlenika među društvima u EU-u zbog opasnosti od vrbovanja osoblja i odljeva mozgova. Izričito želimo promicati mobilnost u svrhu učenja preko pružatelja obrazovanja, a ne mobilnost radne snage. Međutim, razmjene među društvima mogu biti dragocjene u nekim industrijama i mogu se olakšati drugim programima mobilnosti u svrhu učenja.

Preporuka 7

Poboljšanje učenja jezika novim tehnologijama

Europska komisija trebala bi ulagati u upotrebu tehnoloških alata (UI) u okviru mobilnosti u svrhu učenja kako bi se nadogradilo učenje jezika. Uz učenje uživo EU bi trebao ulagati u digitalne tehnologije kako bi se olakšala mobilnost u svrhu učenja. Ta se preporuka odnosi na pripremu za mobilnost u svrhu učenja i na razdoblje mobilnosti.

Tehnološki alati trebali bi biti besplatni. Nove tehnologije trebale bi se ponajprije upotrebljavati u ranim fazama učenja jezika. Trebale bi se upotrebljavati tako da dopiru do svih građana koji sudjeluju u mobilnosti u svrhu učenja (npr. do studenata, umirovljenika...).

Europska komisija trebala bi s pomoću aplikacije nadograditi postojeću platformu Akademija EU-a s najnovijim saznanjima u području UI-ja. Konkretno primjene UI-ja mogu obuhvaćati učenje, ponavljanje vokabulara, simultano tumačenje i omogućivanje komunikacije među korisnicima u aplikaciji.

Obrazloženje

Europska komisija trebala bi iskoristiti najnovije tehnologije u svrhu poboljšanja učenja jezika u okviru mobilnosti u svrhu učenja. Sustavi UI-ja mogu brže analizirati uspjeh u učenju i razviti programe učenja prilagođene pojedincima na temelju njihovih potreba i vještina.

Preporuka 8

Oglašavanje i promicanje jezičnih programa

Europska komisija trebala bi intenzivnije oglašavati svoje postojeće jezične programe i promicati postojeće jezične programe na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Ciljnu skupinu čine svi koji bi htjeli sudjelovati u programima mobilnosti u svrhu učenja i iskoristiti postojeće jezične programe u svojoj domovini i zemljama domaćinima na nacionalnoj i regionalnoj razini.

I. Prije boravka:

EU bi trebao oglašavati svoje jezične programe slanjem ponuda e-poštom, ciljanim marketingom na društvenim mrežama i odnosima s javnošću.

Trebalo bi razviti program mentorstva. Dodijeljeni mentor trebao bi objasniti kako poboljšati jezične vještine prije boravka u inozemstvu radi mobilnosti u svrhu učenja.

Trebalo bi razviti i program ambasadora s osobama koje su već sudjelovale u mobilnosti u svrhu učenja. Ambasadori će informirati druge i promicati mobilnost u svrhu učenja u školama, na sveučilištima i u poduzećima te dijeliti svoja iskustva učenja jezika.

II. Za vrijeme boravka:

Mentor će pružiti lokalnu potporu pri dolasku na odredište. Program mentorstva služiti će, među ostalim, kao kulturna i jezična pomoć sudionicima mobilnosti u svrhu učenja.

Obrazloženje

Prema statističkim podacima (Flashbarometer, 2020.) učenje jezika jedna je od glavnih prepreka za sudjelovanje u programima mobilnosti u svrhu učenja.

Preporuka 9

Uvođenje i prilagodba informacijskih centara i usluga u okviru programa Erasmus+

Smatramo da su pristupačnost i usklađenost informacija o programu Erasmus+ ključni. Predlažemo da se proporcionalnim povećanjem i prenamjenom proračuna programa Erasmus+ i Erasmus za mobilnost odraslih postojeće infrastrukture specifične za države članice iskoriste za osnivanje ureda za Erasmus+. Mislimo na nacionalne i lokalne infrastrukture specifične za ciljnu populaciju: nezaposleno stanovništvo, zaposleno stanovništvo, mladi. U prvom su nam planu odrasli koji će sudjelovati u programima učenja (zavodi za zapošljavanje, pošta, sportski klubovi, socijalni programi, lokalne udruge, centri za osobe sa smanjenom pokretljivošću za odrasle itd.). Koordinacija tih ureda počivala bi na nacionalnoj referentnoj strukturi pod okriljem europskog tijela koja bi bila referentna točka za širenje informacija lokalnim uredima o ponuđenim uslugama. Preporučujemo da se ti lokalni uredi promiču strukturiranom europskom komunikacijom na razini lokalnih ureda kojom će se skrenuti pozornost javnosti na postojanje tih ureda i usluga, uzimajući u obzir sve komunikacijske kanale.

Obrazloženje

S obzirom na raznolikost europskih programa (Eurodesk, Europe Direct itd.), pristupačnost i usklađenost informacija o programu Erasmus+ čine nam se presudnima. Ti lokalni uredi (u koordinaciji s nacionalnim okvirom) mogu nuditi niz usluga:

- povezivanje s mrežom ljudi dostupnih u zemlji domaćinu radi pružanja kontaktne točke od trenutka dolaska (jezična podrška, administrativne informacije, savjeti o prijevozu, smještaju, zdravstvenoj zaštiti, psihološkoj potpori itd.) i tijekom cijelog boravka u skladu s posebnim potrebama sudionika mobilnosti,
- poseban naglasak na smještaju: zajednička lokalna baza podataka s informacijama o dostupnom, povoljnom i preporučenom smještaju koji mora biti pristupačan svima, pa i osobama s invaliditetom,
- posebna financijska potpora povezana s posebnim potrebama osobe koja se seli: zdravstvena zaštita (psihološka i fizička pomoć), pomoć u skrbi za djecu i prijevoz,
- sustav jezične podrške prije i tijekom razmjene,
- izrada platforme za podršku i informiranje o pristupačnosti smještaja i prijevoza osobama s posebnim potrebama kako bi dobile smjernice i savjete tijekom cijelog boravka.

Preporuka 10

Osiguravanje prilagođene financijske potpore za sve sudionike mobilnosti u svrhu učenja

Preporučujemo povećanje ukupnog proračuna kojim će se omogućiti uključivija i veća raspodjela resursa sudionicima mobilnosti u svrhu učenja (uključujući studente, pripravnike, zaposlenike i radnike, ali i društva i manja poduzeća). Svima bi trebalo ponuditi mogućnost primanja financijske potpore, a iznos bi trebao ovisiti o socioekonomskim čimbenicima: troškovima života u zemljama domaćinima, financijskim mogućnostima sudionika i posebnim potrebama zbog tjelesnih invaliditeta i bolesti. To bi trebalo ostvariti razvojem zajedničkih europskih kriterija dodjele čiji će naglasak biti na individualnom položaju i socioekonomskim potrebama osoba koje se prijavljuju na mobilnost u svrhu učenja (bez razmatranja ocjena). Nadalje, sudionici će primati financijsku potporu tijekom cijelog procesa. Tim povećanim proračunom ujedno želimo potaknuti razmjene zaposlenika među društvima na temelju financijskih potreba zaposlenika i u skladu s veličinom društva. Osoblje koje procjenjuje sudionike mobilnosti u svrhu učenja trebalo bi financijski nagraditi za njihov rad.

Obrazloženje

Time će sustav mobilnosti u svrhu obrazovanja postati ravnopravniji, uključiviji i pristupačniji svim stanovnicima Europske unije iz svih životnih okruženja koji žele sudjelovati u mobilnosti u svrhu učenja te će se ukloniti glavne financijske prepreke sudjelovanju.

Preporuka 11

Ambasadori za mobilniju Europu

Preporučujemo pokretanje programa ambasadora u svim zemljama EU-a. Ambasadori će biti zaduženi za predstavljanje i promicanje postojećih programa mobilnosti u svrhu učenja. Promicat će mobilnost u inozemstvu za sve vrste ciljnih skupina (djeca, studenti, učenici, radnici, starije osobe) i u svim vrstama organizacija (škole, sveučilišta, društva, udruge itd.). Bit će zaposleni na puno radno vrijeme i plaćat će ih nacionalne agencije programa Erasmus. Proračun tih agencija preraspodijelit će se kako bi se dao prioritet radu ambasadora. Proračun će se prilagoditi potrebama zemlje (broju stanovnika, broju osoba koje su već korisnici programa mobilnosti itd.).

Ambasador će već imati iskustvo s mobilnošću koje može podijeliti. Ambasadori trebaju biti osobe bez predrasuda s dobrim komunikacijskim vještinama. Trebali bi odražavati raznolikost profila ljudi koji mogu putovati u inozemstvo kako bi se svaka skupina mogla s njima poistovjetiti.

Osoba može dugo biti ambasador, ali potiče se redovito angažiranje novih osoba koje su sudjelovale u mobilnosti u svrhu učenja. Program ambasadora bit će dobro predstavljen javnosti (društvene mreže, promidžbene kampanje itd.).

Obrazloženje

U mnogim europskim zemljama ljudi nisu ni svjesni postojećih prilika za mobilnost u svrhu učenja. Ljudi su često nesigurni i strah ih je otići u inozemstvo. Važno je potaknuti njihovu znatiželju i odagnati taj strah. Program Erasmus+ izrazito je usmjeren na određene skupine kao što su studenti. Studenti dobro razumiju kako funkcionira Erasmus+, ali ostale skupine (studenti koji nisu dio visokog obrazovanja) pomalo su isključene kad je riječ o prilikama za mobilnost u svrhu učenja. Dostupno je mnoštvo informacija, ali one ne dopiru do građana. Ambasadori bi mogli pomoći upoznati ljude s prilikama koje se nude. Od suhoparnog čitanja dokumentacije mnogo je lakše kad imate nekoga s kim možete izravno razgovarati, tko će vas ohrabriti i odgovoriti na vaša pitanja.

Preporuka 12

Mentori za bolju dobrodošlicu u zemlju odredišta

Preporučujemo da mreža mentora dočeka osobe u zemlji odredišta za programe mobilnosti i da olakša njihovu integraciju. Mentor je osoba iz zemlje odredišta koja je upoznata s nacionalnom kulturom i želi pomoći novom sudioniku tijekom njegova boravka. Mentor će biti zadužen za pružanje podrške osobi prije odlaska u zemlju odredišta (informiranje o smještaju, prijevozu, administrativnim postupcima itd.). Pomoći će novom sudioniku tijekom boravka, posebno oko lokalnih postupaka. Mentor će joj ujedno pomoći obogatiti društveni život u zemlji. Radit će volonterski, ali će im se nadoknaditi određeni troškovi. Mreže koje pomažu s integracijom već postoje (ESN, Erasmus Mundus, Europeers itd.), ali samo za studente. Predlažemo njihovo jačanje, grupiranje i proširivanje na druge skupine (djeca, radnici, starije osobe, učenici...). Izrada platforme mogla bi olakšati komunikaciju mentora i novih sudionika.

Obrazloženje

Ljudi se mogu osjećati usamljeno tijekom trajanja razmjene. Mentori mogu pomoći da se osjećaju sigurnije i ugodnije. Bilo bi vrlo korisno kad bi svi dobili informacije prije nego što odu u inozemstvo jer bi to moglo smanjiti strah od odlaska u inozemstvo. Osobe bi imale sve informacije o zemlji odredišta i znale bi da će ih netko dočekati kad stignu. To bi moglo umiriti osobe koje odlaze u inozemstvo i njihovu obitelj, posebno njihove roditelje. Mentori bi bili posebno važni za osobe koje sudjeluju u mobilnosti u svrhu učenja u neakademskim ustanovama ili u ruralnim područjima.

Preporuka 13

Za zeleniju mobilnost u svrhu učenja!

Preporučujemo da se svim sudionicima mobilnosti u svrhu učenja ponude poticaji za jeftiniji pristup zelenom prijevozu (tijekom odlaska u zemlju domaćina i života u njoj). Ove bi opcije pružile sudionicima i mogućnost jeftinijeg ekološki prihvatljivog načina života u zemljama odredišta, korištenjem ekološki prihvatljivog načina putovanja do radnog mjesta, boravkom u ekološki prihvatljivim hotelima itd. Europska komisija bi sudionicima jasno predstavila te ekološki prihvatljive mogućnosti prije njihova odlaska u zemlju odredišta.

Obrazloženje

Sudionike mobilnosti u svrhu učenja potrebno je prilikom odlaska u drugu zemlju, ali i tijekom boravka u njoj, ekonomskim poticajima ponukati na korištenje zelenih prijevoznih sredstava.

Preporuka 14

Priznavanje uloge obrazovnih djelatnika u mobilnosti u svrhu učenja!

Preporučujemo da se obrazovni djelatnici koji podupiru studente u programima mobilnosti u svrhu učenja službeno priznaju kao „međunarodni koordinatori”. Trebaju dobiti naknadu za dodatno radno opterećenje i potrošeno vrijeme. Trebalo bi ih moći lako prepoznati u njihovoj obrazovnoj ustanovi te bi trebali proći osposobljavanje i dobiti certifikat. To bi ih trebalo potaknuti da savjetuju studente i pomažu im u programima mobilnosti u svrhu učenja i oko administrativnih postupaka dok im istodobno prenose europske vrijednosti i europsku viziju. Ti bi „međunarodni koordinatori” trebali biti pouzdani. Trebali bi cijele godine organizirati aktivnosti kojima se promiče mobilnost u svrhu učenja.

Obrazloženje

Obrazovne djelatnike treba cijeniti i odati im priznanje zato što odrađuju dodatni posao te daju bolje i pristupačnije informacije i smjernice o dostupnim prilikama.

Preporuka 15

Financijska potpora za profesionalni razvoj zaposlenika

Preporučujemo da EU osigura financijske poticaje za:

- mala i srednja poduzeća koja žele slati svoje zaposlenike u inozemstvo kako bi sudjelovali u tečajevima osposobljavanja i po povratku prenijeli naučeno kolegama i partnerima,
- radnike (nezaposlene ili u situaciji nesigurnog zaposlenja) koji sudjeluju u mobilnosti u svrhu osposobljavanja u društvu domaćinu kako bi unaprijedili svoje vještine i ostvarili napredak u karijeri. Društvo domaćin dobiva i službeni europski logotip za svoju internetsku stranicu.

Financijska potpora pokrila bi fiksne troškove radnika (smještaj, prijevoz itd.). EU, društva, radnik ili zavod za zapošljavanje mogu sufinancirati razmjenu u svrhu učenja kako bi je radnik ili društvo ozbiljno shvatili. Razina sufinanciranja ovisi o vrsti mobilnosti u svrhu učenja i korisnicima. Te razmjene u svrhu učenja odvijaju se i između privatnog (npr. nevladine organizacije, društva, organizacije) i javnog sektora (npr. ustanove, EU) te između ostalih vrsta područja rada. Sindikati i radničke udruge mogu poduprijeti razvoj tih programa.

Obrazloženje

Tako bilo koje društvo, neovisno o ekonomskim mogućnostima, može poslati radnike da sudjeluju u programima razmjene radi poboljšanja njihovih vještina. Osim toga, bilo koje društvo koje to želi može biti domaćin radniku i pri tome ne mora snositi troškove njegova boravka ili plaće.

Preporuka 16

Informacije o mobilnosti radnika u Europi

Preporučujemo da EU izradi i vodi informacijsku platformu posvećenu prilikama za mobilnost u svrhu učenja za radnike u svim sektorima (privatni, javni itd.). Cilj je platforme, koja bi svima trebala biti dostupna, povezivanje društava i radnika. Svaki sudionik registrira svoj portfelj: društva koja žele biti domaćini navode informacije o tome što nude, a radnici iznose svoje doprinose i ciljeve za učenje. Platforma će sadržavati i informacije o različitim vrstama dostupnih financiranja i poveznice na druge srodne stranice. Radnici koji su sudjelovali u programu mobilnosti u svrhu učenja trebali bi podijeliti svoja iskustva u obliku izvješća. Platforma bi doprinijela boljoj koordinaciji razmjene radnika i jednostavnijem i usklađenijem upravljanju administrativnim postupcima.

Obrazloženje

Platforma bi poslodavcima omogućila razmjenu informacija o prilikama i načinima za provedbu tih razmjena. Osim toga, bila bi zajedničko mjesto na kojem bi zaposlenici vidjeli koje su prilike za mobilnost u svrhu učenja dostupne na tržištu.

Preporuka 17

Ciljane informativne kampanje o mobilnosti u svrhu učenja

Preporučujemo manje, ciljane informativne kampanje za dvije ciljne skupine: a) tinejdžere/studente i b) odrasle (stručnjaci, radnici itd.). Svaka skupina treba poseban pristup. Prije svega možemo angažirati ambasadore koji su već sudjelovali u mobilnosti u svrhu učenja da svoje uspješno iskustvo prenesu tinejdžerima i odraslima/stručnjacima. Ova bi mjera mogla biti djelotvorna i za skupine kao što su starije osobe itd. Ti bi ambasadori mogli biti na raspolaganju u gradskim vijećnicama te bi mogli posjećivati škole i druga mjesta okupljanja. Trebalo bi angažirati osobu specijaliziranu za tehnička i praktična pitanja o mobilnosti u svrhu učenja. Do studenata i mladih se pak može doprijeti putem društvenih mreža kao hibridnog i kreativnog načina informiranja (korištenjem ključnih riječi uz objave, dijeljenjem informacija na internetu itd.), ali i distribucijom tiskanih informativnih materijala o mobilnosti u svrhu učenja. Ta bi vrsta kampanje mogla dovesti do veće cirkulacije informacija i s vremenom potaknuti sve više ljudi na sudjelovanje.

Obrazloženje

Zbog nedostatka znanja o mobilnosti u svrhu učenja građani premalo u njoj sudjeluju. Kad budu imali bolji pristup informacijama, sudjelovat će ih više.

Preporuka 18

Mjere i aktivnosti za promicanje nediskriminacije u mobilnosti u svrhu učenja

Uzimamo u obzir razlike između mladih osoba u školama i odraslih na radnim mjestima te se koncentriramo na rješavanje problema u svakom od tih okružja. Vodimo brigu o tome da škole i radna mjesta budu prostori nediskriminacije za tinejdžere i osobe koje rade s obzirom na različitosti u pogledu dobi, spola, zdravstvenog stanja, seksualne orijentacije, vjere itd. Kako bi se to postiglo, Europska komisija treba dodijeliti financijska sredstva različitim uključenim stranama: obiteljima domaćinima za tinejdžere, društvima i nevladinim organizacijama za odrasle. Potrebne su sljedeće aktivnosti: obitelji i društva domaćini trebaju biti spremni na ono što podrazumijeva biti nekomu domaćin, a trebaju ih osposobiti osobe specijalizirane za međukulturna pitanja (pravobranitelji). To je posebno važno za ranjivije skupine. Te aktivnosti mogu pomoći poboljšati iskustvo mobilnosti i svesti diskriminaciju na najmanju moguću mjeru. Osim toga, obitelji i društva trebali bi dobiti poticaje kako bi im se pružila dodatna podrška.

Obrazloženje

Važno je zajamčiti sigurnost i „jedinstvo u različitosti” za studente i odrasle koji sudjeluju u mobilnosti.

Preporuka 19

Prevladavanje predrasuda poticanjem ravnomjernije raspodjele studentskih stručnih praksi u okviru programa Erasmus+

Kako bi se građane potaknulo da prilikom prijave za program Erasmus+ razmotre različita odredišta, preporučujemo djelovanje na dvjema razinama:

1. Na razini institucija EU-a: preporučujemo da Komisija formuliра načela koja bi institucije koje sudjeluju u programu Erasmus+ trebale uzeti u obzir kad odlučuju o sporazumima o partnerstvu s drugim obrazovnim ustanovama i obnavljaju ih.

Kao dopunu tomu Komisija bi mogla izraditi i internetsku platformu na kojoj bi se podnositeljima zahtjeva mogla predlagati odredišta koja bi im odgovarala na temelju unesenih interesa, jezika, želja itd. Taj sustav „preporuka” mogao bi povećati raznolikost odredišta poticanjem ljudi da odu na mjesta koja inače ne bi uzeli u obzir.

2. Na razini država članica: preporučujemo da države članice poduzmu mjere za povećanje broja osoba koje primaju za sudjelovanje u programu Erasmus+. Države članice mogle bi poticati svoje nacionalne obrazovne ustanove na veću ponudu tečajeva na engleskom jeziku.

Obrazloženje

Ta je preporuka važna iz dvaju glavnih razloga:

Ako se određene države članice/odredišta smatraju manje poželjnima, raspoloživa mjesta u programu Erasmus+ mogu biti potraćena. Određene zemlje kao što je Španjolska imaju previše kandidata, ali bilo bi više slobodnih mjesta za sudjelovanje u programu Erasmus kad bi se ljude poticalo da odlaze na raznolikija odredišta.

Drugo, ako ljudi odu na nova mjesta o kojima nisu imali puno informacija ili ako otkriju nove kulture, time se povećava i njihovo razumijevanje drugih kultura te se pridonosi prevladavanju predrasuda itd.

Preporuka 20

Procjena administrativnih prepreka s kojima se susreću zaposlenici i poslodavci te kako ih svladati

Preporučujemo da Europska komisija procijeni prepreke s kojima se susreću zaposlenici za vrijeme sudjelovanja u programima mobilnosti u svrhu učenja (npr. doprinosi za socijalno osiguranje, mirovine). Komisija bi u svojoj procjeni ujedno trebala razmotriti potrebe i motive poslodavaca koji šalju zaposlenike u inozemstvo. Na temelju ove preporuke Komisija bi mogla predložiti daljnje mjere za svladavanje tih prepreka.

Obrazloženje

Postoji opasnost, posebno za radnike, da neće moći otići u inozemstvo zbog prevelikog broja administrativnih prepreka koje se, na primjer, odnose na socijalno osiguranje ili njihovu mirovinu. Mogu li jednostavno prenijeti te pogodnosti iz jedne države članice u drugu? Građanima treba pružiti podršku pri svladavanju tih administrativnih prepreka. Zbog toga preporučujemo da Europska komisija provede studiju o tim preprekama kako bi ih mogla učinkovito svladati.

Preporuka 21

Promicanje ciljane komunikacijske strategije za Erasmus+

Preporučujemo da se svi građani EU-a upoznaju s programom Erasmus+ u razdoblju od tri godine. To bi se trebalo postići izradom učinkovite komunikacijske strategije usmjerene na određene skupine koje nisu upoznate ili dovoljno informirane s programom Erasmus+ i Europskim snagama solidarnosti. U te skupine, među ostalim, spadaju osobe s invaliditetom, radnici, nezaposleni, financijski ugrožene osobe, osobe koje žive u ruralnim područjima, osobe koje nemaju visoku stručnu spremu i osobe u opasnosti od socijalne isključenosti.

Obrazloženje

Postoje mnoge mogućnosti i programi za mobilnost u svrhu učenja, kao što su Erasmus+ i Europske snage solidarnosti. Osim toga, već su uspostavljena informacijska središta kao što su platforma Erasmus+ i aplikacija Erasmus+. Međutim, te informacije nisu lako dostupne i ne dopiru do svih relevantnih skupina. Stoga preporučujemo da se pokuša doprijeti do svih građana EU-a u razdoblju od tri godine organizacijom prilagođenih kampanja kojima će se doprijeti do određenih ciljnih skupina koje možda ne mogu pristupiti trenutačno dostupnim informacijama ili ih ne mogu iskoristiti.

Ocjena preporuka

Građani su sve preporuke ocijenili na ljestvici od 1 do 6. Ocjena 1 znači „Izrazito se protivim preporuci”, a ocjena 6 znači „Izrazito podupirem preporuku”. Mogli su se izjasniti i kao suzdržani.

Br.	Preporuka	Prosjek
1.	Jezik sporazumijevanja (lingua franca) kao sredstvo za mobilnost u svrhu učenja	5,0
2.	Višejezičan život u Europi	4,8
3.	Proširenje postojećih programa mobilnosti u svrhu učenja za osobe svih dobnih skupina i socioekonomskih slojeva	4,8
4.	Promicanje bolje integracije sektora strukovnog osposobljavanja u EU-u	4,8
5.	Omogućivanje mobilnosti u svrhu učenja za obitelji	3,9
6.	Program EU-a za promicanje hibridnih modela mobilnosti u svrhu učenja za zaposlenike	4,8
7.	Poboljšanje učenja jezika novim tehnologijama	4,4
8.	Oglašavanje i promicanje jezičnih programa	4,9
9.	Uvođenje i prilagodba informacijskih centara i usluga u okviru programa Erasmus+	4,9
10.	Osiguravanje prilagođene financijske potpore za sve sudionike mobilnosti u svrhu učenja	4,7
11.	Ambasadori za mobilniju Europu	4,9
12.	Mentori za bolju dobrodošlicu u zemlju odredišta	5,0
13.	Za zeleniju mobilnost u svrhu učenja!	4,5
14.	Priznavanje uloge obrazovnih djelatnika u mobilnosti u svrhu učenja!	4,8
15.	Financijska potpora za profesionalni razvoj zaposlenika	4,9
16.	Informacije o mobilnosti radnika u Europi	5,1
17.	Ciljane informativne kampanje o mobilnosti u svrhu učenja	5,0

18.	Mjere i aktivnosti za promicanje nediskriminacije u mobilnosti u svrhu učenja	4,4
19.	Prevladavanje predrasuda poticanjem ravnomjernije raspodjele studentskih stručnih praksi u okviru programa Erasmus+	4,6
20.	Procjena administrativnih prepreka s kojima se susreću zaposlenici i poslodavci te kako ih svladati	4,8
21.	Promicanje ciljane komunikacijske strategije za Erasmus+	5,0